

sidste ærede Taler. At Møen er bedst fyldestgjort ved en Bane fra Kallehave til Bordingborg, synes mig saa indlysende som muligt. Det er allerede nærmere paapeget her, og det behøver jeg altsaa ikke at dvæle ved. Jeg skal heller ikke dvæle ved Broen over Ulfhund. Ærede Medlemmer ville erindre, at det i sin Tid blev forudsat, at det ingenlunde var affaaret, at man en Gang kunde komme til en Bro, men jeg giver det ærede Medlem fra Præsto (L. Pedersen) Ret i, at Sagen maa siges for Djebliffet at stille sig saaledes, at dette Folketing kan man ikke vente vil tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse, efter at Forbindelsesbroen ved Kallehave og Koster er bleven bevilget. Jeg har ikke noget imod, at man gaar til en Overvejelse, og en grundig Overvejelse, af dette Lovforslag, — en saadan kan ganske sikkert behøves — og hvis man kunde løse Sagen saaledes, at Konkurrenzen mellem de Byer, der tilfidsættes, blev sløffet, var det jo prægtigt. Lovforslagets Indhold har jeg ikke videre Lyft til at dvæle ved, thi det er her ligesom med adskillige andre Lovforslag; det har taget noget fra et Lovforslag og noget fra et andet, men Modellen er dog usædvanlig uheldig her. Om det er rigtigt at komme til normalsporet eller smalsporet Bane, skal jeg ikke udtale mig om, men jeg maa dog protestere imod Bestemmelsen i § 4, som ogsaa det ærede Medlem fra Næstved (Hammerich) dvælede ved, om at hele Ekspropriationen helt udredes af Staten (Bønløkke: Det skal jo være en smalsporet Bane). Ja, enten det bliver en smalsporet Bane eller en bredsporet, er mig i den Henseende det samme; ved et privat Baneanlæg kan ingen Regering efter min Mening gaa ind derpaa, det vilde føre til meget vanskelige Forhold og ganske vist føre til altfor store Ekspropriationsudgifter. Ellers er det vedkommende Egne, som væsentlig skulle afholde Udgifterne ved Siden af et Tilskud, men naar Ekspropriationsudgifterne skal udredes alene af Statskassen, saa vilde jeg rigtigst være bange for de Ekspropriationsforeretninger, der skulde afholdes i Henhold til det Lovforslag. — Vi kunne som sagt meget godt tage dette Jærnbanespørgsmaal under Overvejelse. At der vil blive protesteret imod det fra Bordingborg, ligesom der blev protesteret fra Kerteminde imod det foregaaende Forslag, det er en ganske sikker Sag. En Underjøgelse kan Sagen godt fortjene, men hvad man derefter kommer til, anser jeg endnu for aldeles usikkert.

Forslagsstilleren (L. Pedersen)
Med Hensyn til Spørgsmaalet om en fast

Bro eller ikke, er det jo bleven udtalt, at det skulde være Meningen, at naar Brohovederne vare vedtagne, saa saldt den faste Bro dermed. Jeg maa dog minde om, at vi have Tegninger fra Ingeniør Berg, som viste, at hvis der var anlagt Bane paa Møen, vilde det have passet til Brohovedet, medens der ellers var Tale om, at den vilde komme paa tværs af Brohovedet. Det stredes vi jo den Gang i lang Tid om, men nu er Brohovedet jo anbragt paa en anden Maade, saaledes at det ikke vil være til Hinder for, at man bygger en Bro, men anderledes var det, da Kampen stod mellem Brohovederne og dette Lovforslag. Den Rigsdag, der vedtog Brohovederne, havde ikke til Hensigt, at dette Lovforslag skulde gennemføres; den vilde ikke gaa hen Aaret efter og vedtage en fast Bro. Den faste Bro har sprængt Lovforslaget, og selv om den ikke havde gjort det, var det faldet alligevel af de andre Grunde, som jeg har fremhævet. Naar der er Spørgsmaal, om Banen fra Kallehave til Bordingborg ikke hellere skulde være en Kystbane til Masned-sund, eller om det maatte var bedre at føre Banen over Lilliendal til Bordingborg, saa bliver der dog megen Forstel paa det. Kystbanen skal aabne en Udvej for Møenboerne til at komme til Masned-sund, men den anden Bane aabner ikke Udvej alene for Møenboerne til at komme til Masned-sund, men den tager tillige alle de Sogne, som den gennemfører og lægger dem til Bordingborg, saa at det bliver umuligt for Præsto at bygge nogen Bane; thi Udgangspunktet maatte da blive ud for Mern. Naar det er sagt, at dette Forslag vilde blive en Kystbane til Skade for Bordingborg, saa synes det mig dog, at det kan betvivles. Bordingborg har jo Statsbanen, som den vistnok ikke har ofret en eneste Ore for, og alle de Sogne, der have Interesse for denne Bane, høre til Præsto, hvor de have deres Tingsted og Balgsted. Kallehave Sogn, som ligger Bordingborg nærmest, maa dog betragtes som nærmest hørende til Præsto, navnlig Østerkallehave og ligesaa Mern, Allerslev og Skibsted, saa der kan ikke være Tale om, at man her vil tage noget fra Bordingborg. Vesterkallehave har vel Forbindelse med Bordingborg og bryder sig ikke om Banen, men naar dette Sogn gaar med, er det for det østre Sogns Skyld, og det vil ligesuldt gaa til Bordingborg, hvortil Sognets Beboere kun have halvanden Fjerdingvej. Det kan altsaa ikke siges, at der her tages noget fra Bordingborg, men tage vi Banen fra Kallehave over Lilliendal til Bordingborg, saa bliver det en Kystbane,